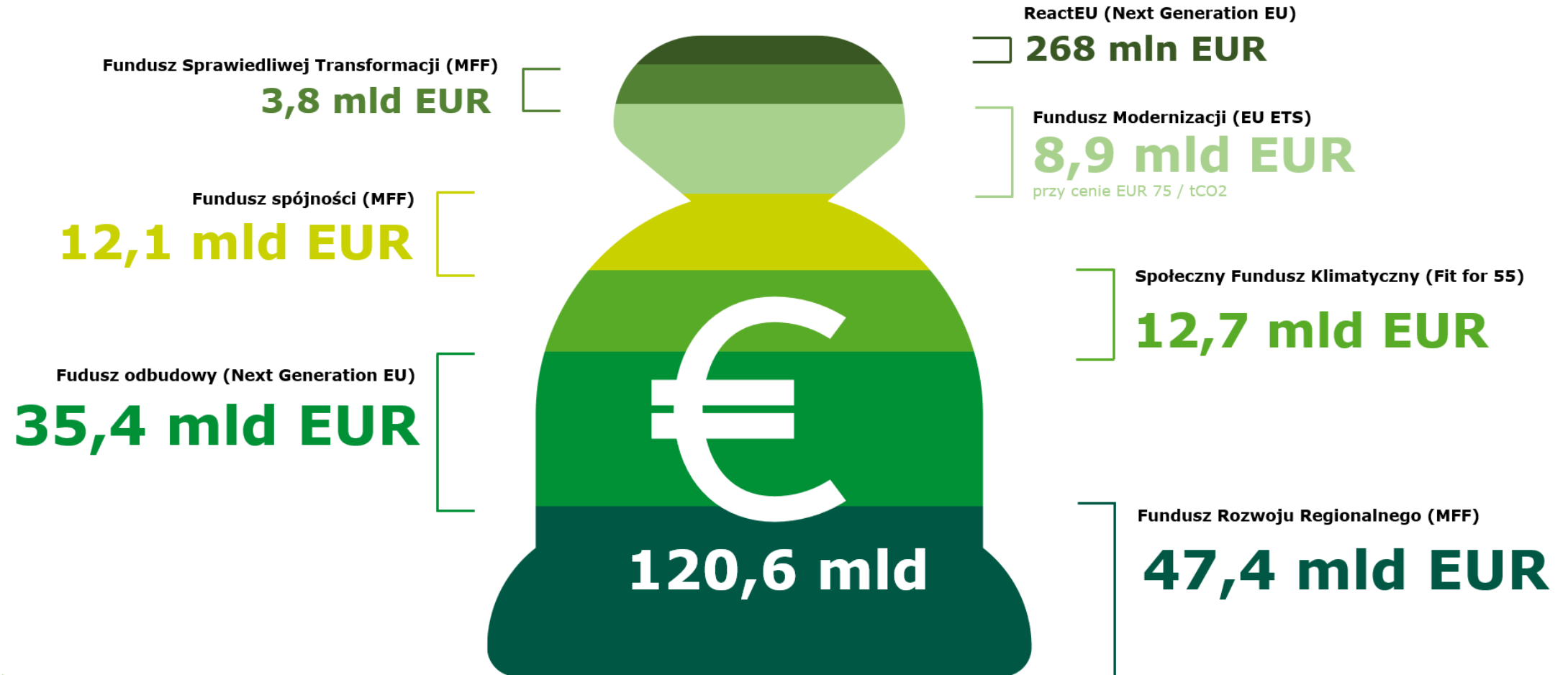

Jak skutecznie finansować poprawę efektywności energetycznej w budynkach?

Aleksandra Stępniaak, Stowarzyszenie Fala Renowacji

Polska istotnym beneficjentem funduszy UE

Krajowy Plan Odbudowy

Planowane działania:

17,3 mld PLN: Czyste powietrze i efektywność energetyczna

3,4 mld PLN: Budowa mieszkań przeznaczonych dla gospodarstw domowych o niskich i umiarkowanych dochodach z uwzględnieniem efektywności energetycznej

3,1 mld PLN: Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej

Efekty i inwestycje:

791 200 nowe źródła ciepła w budynkach jednorodzinnych

332 zmodernizowane energetycznie budynki placówek oświatowych

12 355 nowych mieszkań w budynkach energooszczędnych (dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach)

70 039 termomodernizacji domów jednorodzinnych i mieszkań

212 uczelni medycznych otrzyma wsparcie na remont i modernizację. Wyposażymy ich sale wykładowe, biblioteki i domy studenckie

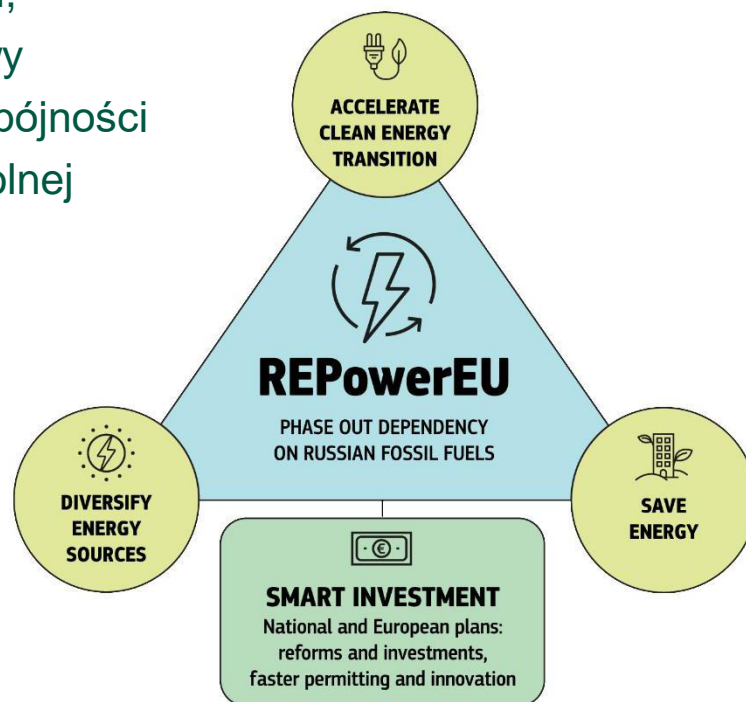
280 szpitali zmodernizuje swoją infrastrukturę

REPowerEU

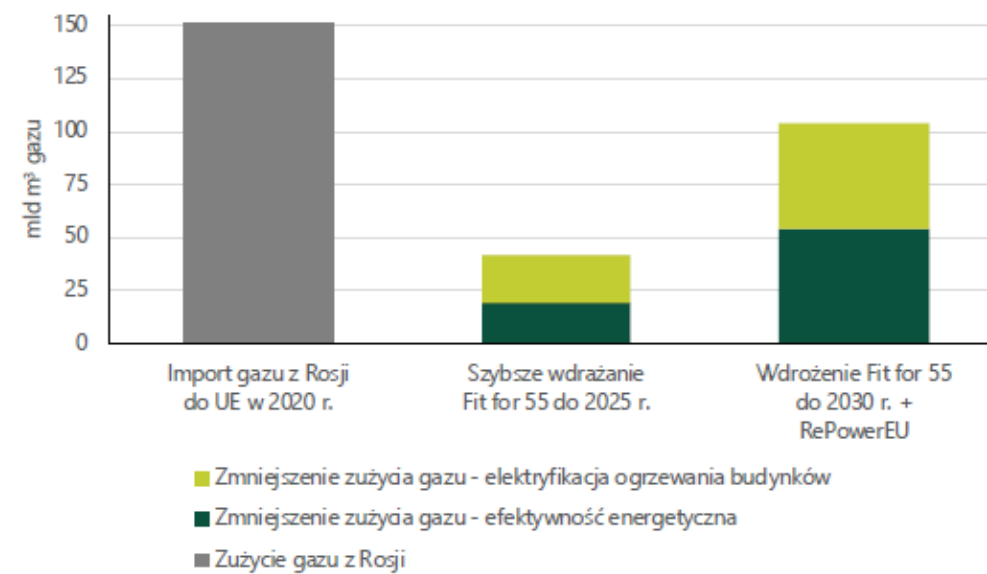

Smart investment Plan: potrzeby inwestycyjne szacowane na **210 mld EUR** do 2027 będą finansowane z:

- dochodów ETS,
- funduszu innowacji,
- funduszu odbudowy
- funduszy polityki spójności
- funduszy polityki rolnej

Import gazu z Rosji a potencjał ograniczenia zużycia gazu ziemnego dzięki wdrożeniu działań poprawiających efektywność energetyczną oraz elektryfikujących ogrzewanie w budynkach w UE do 2025 i 2030r.

Źródło: Instytut Reform na podstawie komunikatów KE oraz analizy Bellona Europa, Ember, RAP i E3G (2025), „EU can stop Russian gas imports by 2025”.

Jakie cele dla polityki publicznej?

Pakiet Fit for 55 zawiera szereg szczegółowych celów dla budynków

- Przedstawiony przez Komisję Europejską w 2021 r. **Pakiet Fit for 55** to propozycja dostosowania szeregu unijnych regulacji (w tym EPBD, RED, EED) do nowo ustalonych celów klimatycznych UE.
- Obok propozycji **poszerzenia ETS na budynki**, zawiera on konkretne wymogi dot. modernizacji budynków:

Fit for 55

Dyrektywa o charakterystyce energetycznej budynków (EPBD)

nowy standard - budynek zeroemisyjny
jednolity system klas energetycznych
minimalne normy charakterystyki energetycznej budynków
zakaz wsparcia dla paliw kopalnych

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej (EED)

konieczność ograniczenia zużycia energii końcowej w sektorze publicznym o 1,7% rocznie
konieczność renowacji budynków należących do instytucji publicznych w tempie 3% rocznie

Dyrektywa o odnawialnych źródłach energii (RED)

wiążący cel wzrostu udziału OZE w ogrzewaniu i chłodzeniu (1,1 p.p. rocznie)
wyższe orientacyjne tempo wzrostu udziału OZE i ciepła odpadowego w ciepłownictwie (2,1 p.p. rocznie)

Ostateczne zapisy będą wynikały z negocjacji między instytucjami unijnymi, przy czym **plan REPowerEU wzmacnia ambicje UE** w obszarze OZE oraz EE

Jakie cele dla polityki publicznej?

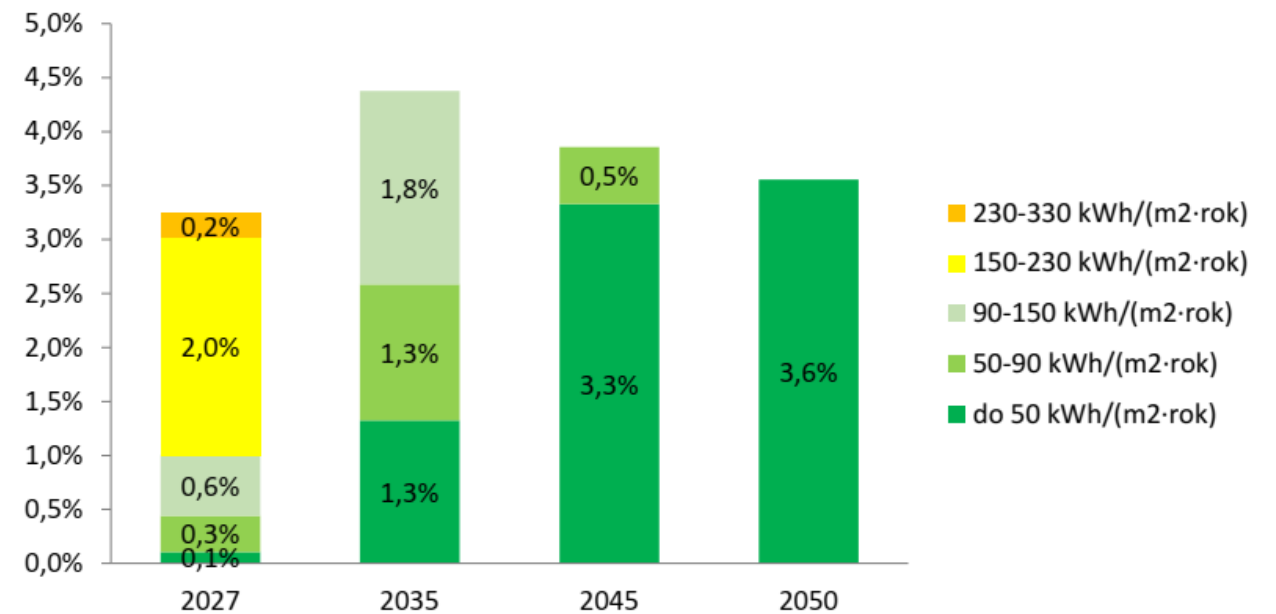
Długoterminowa Strategia Renowacji Budynków w Polsce zakłada miliony modernizacji do 2030 r.

Zgodnie z Długoterminową Strategią Renowacji Budynków przyjętą w lutym 2022 r., osiągnięcie celów klimatycznych wymaga, aby renowacje w Polsce spełniały następujące kryteria:

- o odpowiednia **skala działań**: co najmniej 2,4 mln budynków do 2030 r., w tym 0,5 mln głębokich termomodernizacji (do standardu WT),
- o dostateczna **głębokość realizowanych modernizacji**: stopa głębokich renowacji wzrastająca do ok. 3% rocznie w długim okresie,
- o skupienie się na **najbardziej energochłonnych budynkach**: modernizacja ok. 20% najmniej efektywnych budynków do 2030 r.

Tempo roczne modernizacji według docelowych przedziałów wskaźnika EP - scenariusz rekomendowany DSRB

Źródło: DSRB

Luki we wsparciu - budynki jednorodzinne

Systemy wsparcia działają na dużą skalę, nie zapewniają jednak głębokości modernizacji oraz dotarcia do najbardziej problemowych budynków

	Program „Czyste Powietrze”	Program „STOP SMOG”	Ulga termomodernizacyjna
Osiągnięta skala	+	-	+
Głębokość i kompleksowość wspieranych modernizacji	-	-	-
Docieranie do najmniej efektywnych budynków	?	-	-
Promocja i edukacja	?	-	+/-

Luki we wsparciu - budynki publiczne

Systemy wsparcia działają na dużą skalę, nie zapewniają jednak głębokości modernizacji oraz dotarcia do najbardziej problemowych budynków

- Do żadnego z największych programów wsparcia **nie przypisano wymogów zapewniających kompleksową i głęboką modernizację energetyczną** budynków, które byłyby spójne z celami klimatyczno-energetycznymi UE na lata 2030 i 2050.
- W programach, gdzie stosowane są minimalne wymagania dotyczące poprawy efektywności energetycznej, kształtują się one na poziomie 25-30%, **nie zapewniając przy tym dodatkowych zachęt do głębszej czy bardziej kompleksowej modernizacji** budynków.
- Część programów w ogóle **nie precyzuje kryteriów w zakresie minimalnych oszczędności energii** lub odkłada rozstrzygnięcia w tym zakresie na przyszłość.
- **Brak ustrukturyzowanego procesu monitorowania** potrzeb związanych z modernizacją budynków publicznych
- Za termomodernizację budynków publicznych najczęściej **odpowiadają pracownicy administracji publicznej**, dla których wdrażanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej budynków jest jednym z wielu zadań.

Tabela 4. Warunki finansowania modernizacji energetycznej budynków publicznych w unijnej perspektywie finansowej 2021-2027.

PROGRAM	Działanie	Skala finansowania	Wymogi dot. efektywności energetycznej
FEnIKS	44. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	620 mln euro	Wymogi dot. minimalnych oszczędności będą ustalone w późniejszym terminie
KPO	B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół	290 mln euro	Brak parametrów dot. „głębokiej kompleksowej modernizacji”
KPO	B 1.1.4. Wsparcie dla zwiększenia efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej	67 mln euro	Zwiększenie efektywności o co najmniej 25%
Programy regionalne oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji	044 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające • brak wymogu zgodności z kryteriami efektywności energetycznej (kod 044), • zgodne z kryteriami efektywności energetycznej (kod 045).	Zróżnicowany udział w ogólnej puli funduszy w zależności od regionu (np. 4,3% w woj. śląskim, 1% w woj. podlaskim).	Brak wiążących wymogów dot. minimalnych oszczędności, większość programów stosuje kryteria dot. efektywności energetycznej (próg co najmniej 30% oszczędności energii).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji programów wsparcia.

Rekomendacje – budynki jednorodzinne

Dostosowanie zasad programu „Czyste Powietrze” tak, by wspierał on głębokie i kompleksowe modernizacje – zwiększenie poziomów i intensywności wsparcia

Powiązanie wsparcia w ramach ulgi termomodernizacyjnej z efektami energetycznymi inwestycji

Integracja STOP SMOG z „Czystym Powietrzem” przy zredefiniowaniu roli samorządów oraz włączeniu spółek energetycznych do programu

Zapewnienie wielkoskalowego, efektywnego wsparcia dla najmniej zamożnych właścicieli budynków jednorodzinnych

Wprowadzenie systemu klas energetycznych

Wdrożenie kompleksowego systemu informowania oraz obsługi beneficjentów → One-Stop-Shop

Rekomendacje – budynki publiczne

Konieczność wprowadzenia jednolitych, ambitnych wytycznych dot. standardu modernizacji budynków publicznych.

Wprowadzenie podwyższonego wsparcia dla modernizacji budynków publicznych osiągających zeroemisyjny standard w programach wsparcia finansowanych z funduszy unijnych, KPO oraz Funduszu Modernizacyjnego.

Uruchomienie nowego ogólnokrajowego instrumentu finansującego głęboką i kompleksową modernizację budynków publicznych w połowie lat. 20.

Stworzenie krajowej bazy danych o efektywności energetycznej budynków publicznych poprzez poszerzenie CEEB.

Konieczność wprowadzenia systemu zarządzania danymi pozwalającymi na określenie potrzeb związanych z modernizacją budynków publicznych.

Stworzenie dedykowanego portalu zawierającego dobre praktyki w zakresie modernizacji zabytków, powiązanego z poszerzoną bazą CEEB.

Konieczność większego wsparcia dla szczególnego wyzwania jakim jest modernizacja budynków zabytkowych, stanowiących najczęściej budynki o najniższym standardzie energetycznym.

Dziękuję za uwagę 😊

Aleksandra Stępnik

Konsultant ds. efektywności energetycznej

Tel.: + 48 22 755 05 97 | +48 661 880 764
E-mail: aleksandra_stepniak@danfoss.com

falarenowacji.pl

kontakt@falarenowacji.com